

DOI „OȘTENI“ AI DOMNULUI, MISIONARI PE TĂRÂMUL DE AZI AL ROMÂNIEI DELA MARE: „VIAȚA DE IERARH – O DATORIE FĂRĂ SFÂRȘIT!“

Pământul *Daciei Pontice* – sau al *Dobrogeții*, cum ideatic spune medicul-profesor Vasile Sârbu, fin intelectual al Olteniei adoptat pe tărâm ProtoCreștinismului românilor – a fost nu puțin binecuvântat, de-a lungul secolelor, de apostoli, sfinți și martiri, de prelați, misionari și ostenitori întru lucrarea și slava Domnului. Iar în vremurile din urmă, unii din ceștia din urmă, având și harul cuvântului și cultul recunoștinței, aștern în slove bucoave a căror parcurgere este o adevărată desfătare spirituală, îndemnând la cunoaștere și re/cunoaștere a semenilor noștri. Și nu un oarecare.

Iată, Protos. Iustin Petre, starețul Mănăstirii „Sfântul Ioan Casian” (în arealul comunei Târgușor, la nord-vest de Constanța) – așterne un frumos florilegiu de „gânduri” închinat „Ierarhului meu”, Înaltpreasfințitul Teodosie (așa se și numește chiar respectuoasa și din inimă ofrandă – *Ierarhul meu. Înaltpreasfințitul Teodosie* [Cuvânt Înainte: prof. univ. dr. Aivaz Kamer-Ainur], Meridiane Print, Iași, 2022 /280 pp.)/.

Așezând drept Motto: *Înaltpreasfinte, Dobrogea vă așteaptă de 2000 de ani!*, al Părintelui Arsenie Papacioc, vrednicul stareț cinstește pe Înaltul Ierarh la sorocul a două decenii de existență a Mănăstirii: „Idea primordială a acestui volum biografic constă în revelarea personalității Înaltpreasfințitului Teodosie Petrescu, Arhiepiscopul Tomisului. Cartea formează – *subliniază în Cuvânt Înainte prof. univ. dr. Aivaz Kamer-Ainur* – formează un întreg compus dintr-un mozaic de mărturii și epistole ale mai multor autori, prin care cititorul, mai mult sau mai puțin avizat, descoperă OMUL din spatele unei imagini publice corect sau mai puțin corect mediatizate” (p. 8). În fapt, cartea nu este o „biografie” ca atare, în sensul obișnuit al unor asemenea întreprinderi, cât o proiectare a variilor

laturi ale personalității „Ierarhului meu” prin intermediul mărturiilor „ucenicului” – a cărui „biografie” în adevăr se regăsește prin spusele-memorialistice ale sale –, dar și a altor autori de „gânduri” – preoți și monahi, artiști și jurnaliști, „ucenici” și dascăli: „Părintele Iustin, pentru a-i aduce prinos de recunoștință *Ierarhului său*, la cei 20 de ani de la înființarea Mănăstirii Sfântul Ioan Casian, recurge la exprimarea frumuseții prin cuvânt, înnviind trăiri inestimabile, ca dar al sufletului Sfinției sale.

Maniera directă de exprimare, fără ocolișuri, în dialogul purtat cu *Ierarhul* denotă o cutezanță pe care cei mai mulți nu și-ar asuma-o. Demersul Părintelui Iustin este cu atât mai admirabil cu cât, îndrăznind să scrie despre Episcopul său, în vremuri în care din e în ce mai puțini au curajul să-și exprime punctul de vedere (fie că este vorba de simpatii sau antipatii), își asumă un oarecare risc” (p. 9).

Iată și câteva gânduri și aserțiuni ce mărturisesc lucrarea misionară în aceste locuri ale României de la mare în ultimele două decenii și jumătate:

„Biografiile mănăstirilor construite în Dobrogea după anul 2001 alcătuiesc doar o parte din biografia Înaltpreasfințitului. El este ctitorul *de facto* al lor. El a avut ideea, el a adunat maici și călugări cu care a pornit lucrarea, el le-a insuflat entuziasmul, el i-a întărit în momentele de deznădejde, el le-a ascultat sufeletele

împovărate și le-a mângâiat, el a atras fondurile necesare, sume colosale de bani ca lucrările să nu se oprească niciodată. Este de netăgăduit faptul că atunci când se va scrie o istorie a vieții monahale din Dobrogea, perioada în care a arhipăstorit Înaltpreasfințitul Teodosie va fi numită *Renașterea dobrogeană*" (pp. 15-16).

„Am primit de la Înaltpreasfințitul darul diaconiei, al preoției și al încrederii. Venise momentul să arăt ce știu și cât pot să fac. Ordinul a fost scurt și clar: *Du-te pe Dealul Casienilor și ridică o mănăstire în cinstea celui mai vestit Sfânt străromân, Sfântul Ioan Casian. Ia să vedem dacă ești ceea ce vrei să pari!*" (p. 22).

„Totuși, știu că vă odihniți foarte puțin, trei-patru ore pe noapte; în restul timpului lucrați la birou, spovediți, scrieți, citiți, țineți slujbe, nu refuzați pe nimeni care vă invită la un hram, la o sfințire. Mergeți la cei care vă cheamă pe patul de spital, pe patul de moarte sau în pușcărie. Aveți emisiuni la radio, la televiziune. Vă îngrijiți de noi, monahii, de preoții de mir și de familiile lor. Toată lumea vă cere ceva, vă roagă ceva, fiecare își spune oful. Răspundeți la toate telefoanele. Dimineața slujiți la Constanța, seara la Vatra Dornei. Săvârșiți Liturghii de toată noaptea la mănăstiri. Pomeniți din memorie sute de nume de vii și adormiți. Aveți o memorie de invidiat! La Sfânta Liturghie, la înmormântări, cununii, botezuri, sfințiri, în procesiuni, niciodată nu v-am văzut să citiți din carte. Știți pe de rost Psalmii lui David, Moliftele Sfântului Vasile cel Mare, Evangheliile" (pp. 5-6).

Cuprinsul acestui regal încărcat de spiritualitate și Credință – datorat osteneții tânărului stareț-ziditor al Mănăstirii Iustin Petre (născut în Moldova, cu „stagiu” la frații de la Mănăstirea „Petru-Vodă” din Bucovina), meșter și al slovelor, povestitor din stirpea lui Creangă (autor și a altor lucrări): după *Cuvânt Înainte* (pp. 8-13), urmează (pp. 14-147) consemnări ale traiectului vieții vrednicului stareț și redarea unor pilduitoare dialoguri – redate memorialistic – între cei doi: *Ucenicul și Ierarhul meu*. Ele sunt sugestiv intitulate: *Renașterea dobrogeană, Am avut o copilărie frumoasă, plină de bucurii, Cum arată viitorul meu Episcop?, Ne rugăm împreună, plângem împreună, râdeam împreună...*, *Ia să vedem dacă ești ceea ce vrei să pari, Primul meu model în viață – sora mea, Paraschiva, Drăguță, tu ești om serios?, Dacă Dumnezeu m-a chemat*

Ia această înaltă slujire, se datorează și părinților mei care au avut credință curată, În Ortodoxie nu există nu se poate!, Nu am mers la Seminar să devin preot, Vă port pe buze ca pe-un fagur plin!, Mă trezeam inundat de un dor copleșitor de a pleca în pustnicie, N-am știut că vorbesc fără să exprim esențialul, Dumnezeu m-a binecuvântat cu dascăli foarte buni, Mănâncă cu încredere, drăguță!, Părinte profesor, voi avea eu grijă de el să nu se

mai repete!, Salutări din Marsilia!, Un timp minunat, ce să vă mai spun!, Nu iubește trădarea și nici pe trădători, Din păcate, tinerii nu prea se mai bucură de ajutorul memoriei, Ierarhul și Maestrul, Am avut de la cine învăța, Slujbă de neuitat, Smerenia e bună așa cum o fi, și falsă, Invităm Biserica Catolică să se întoarcă la credința comună a primului mileniu, smerită și fără pretenții!, Te așez o dată, și încă o dată, și încă o dată, ca să rămâi statornic aici!, Sper să nu te întorci acasă bărbierit!, Vremurile cer intensificarea rugăciunii. Este o necesitate, nu un manifest!, Un altfel de influencer, Pe cel ce vine la Mine nu-l voi da afară, Mărturisire, Rugăciune pentru Ierarhul meu.

Această primă parte se încheie cu *Postfață. O poveste lungă despre o hotărâre scurtă: Se impune publicarea unei cărți despre Înaltpreasfințitul Teodosie!* (Cezar Elisei: pp. 149-158).

Partea doua a cărții de suflet și Credință este pusă sub titlul *Gânduri către Ierarhul meu*; anume:

... de la preoți și monahi: Preot prof. Mihai Vizitiu (*Vine o vreme când doar amintirile ne mai țin. Sunt mândru de elevul meu, Macedon!*), Prof. univ. dr. Emilian Cornișescu, îndrumătorul de doctorat al Înaltpreasfințitului Teodosie (*Înaltpreasfințitul Teodosie e ca floarea de colț, o raritate de om*), Protoiereu Lucian Leonte (Botoșani) (*Din suflet pentru Arhiepiscopul mărturisitor*), Pr. Pătrașcu Nicu Adrian (Năvodari) (*Un Bătrân al meu*), Ieromonah Ilarion Dan (*Sfânta Bobotează în timp de pandemie. Pași peste timp*), Monah Moise Iorgovan (*Vrednic este!*), Monahia Veniamina (*Minunat ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale!*), Monahia Rafaela (Stareța Mănăstirii Colilia) (*Cred, Doamne, ajută necredinței mele!*), Monahiile S. și D. (*Un model viu de jertfelnicie și smerenie*), Monahia Mihaela Pantea (Stareța Mănăstirii Sfinții Epictet și Astion Capidava) (*Părintele nostru*) (pp. 161-206);

... de la artiști și jurnaliști: Dan Puric (*Verticala de azi a Ortodoxiei românești*), Carmen Ungureanu (*Vă trimit pe Înaltul Teodosie la ultimul vostru spectacol ca să nu-l uitați niciodată!*), Remus Haralambie, jurnalist (*Cum ajungem la acoperiș, Părinte? – Cu credință! Cu credință!*), Monica Andrei, critic de artă (*Nu pot fără Liturghie!*) (pp. 207-234);

... de la ucenici: Mariana Dumitrache (*Procesiunea*), Iulian Dima, jurnalist (*Zis-a Avva Teodosie*), dr. Ionica Ciortan (*Oricine merită o a doua șansă*), comandor prof. dr. Ioan Damaschin (*Predicator și promotor al Credinței Ortodoxe*), medic primar Igienă, conf. univ. dr. Floarea Damaschin (*Ați venit să vizităm sau să dormim?*) (pp. 235-258);

... de la dascăli: prof. univ. dr. Cristina Tamaș (*Un Înalt Prelat pentru toate generațiile*), prof. univ. dr. Aivaz Kamer-Ainur (*Dincolo de imagini și cuvinte*) (pp. 259-273).